

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 02 czerwca 2020 r.

Poz. 2361

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.204.2020 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 27 maja 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713), stwierdzam nieważność uchwały Nr XB/304/2020 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie przeprowadzania na terenie Gminy Miasta Elbląg konsultacji społecznych w formie Budżetu Obywatelskiego, w części obejmującej :

§ 4. ust. 3 lit d) i lit e) uchwały

§ 4. ust. 4 uchwały

§ 5. ust. 3 uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania : „nie więcej niż”

§ 5. ust. 4 uchwały

§ 5. ust. 5 zdanie pierwsze uchwały

§ 6. uchwały

§ 7. ust. 1 lit a) i lit b) uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 27 kwietnia br., Rada Miejska w Elblągu, powołując jako podstawę art. 5a ustawy o samorządzie gminnym, uchwaliła zasady i tryb przeprowadzenia na terenie Gminy Miasta Elbląg konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Miasta Elbląg w sprawie wyodrębnionej kwoty wydatków z budżetu Miasta Elbląg, zwanej dalej w uchwale Budżetem Obywatelskim.

W treści zakwestionowanych przepisów, Rada zawarła postanowienia, które w sposób istotny naruszają prawo, w tym w szczególności przepis art. 5 a ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż wykraczają poza zawartą tam delegację ustawową i jako takie uchwalone zostały bez podstawy prawnej.

Zgodnie z materialną podstawą do podjęcia uchwały w sprawie budżetu obywatelskiego, rada gminy, określa w drodze uchwały wymagania, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego, w szczególności:

- 1) wymogi formalne, jakim powinny odpowiadać zgłaszane projekty z uwzględnieniem – o ile jest to możliwe - uniwersalnego projektowania, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696 i 2473);
- 2) wymaganą liczbę podpisów mieszkańców popierających projekt, przy czym nie może być ona większa niż 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, w którym zgłaszany jest projekt;
- 3) zasady oceny zgłoszonych projektów co do ich zgodności z prawem, wykonalności technicznej, spełniania przez nie wymogów formalnych oraz tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania;

- 4) zasady przeprowadzania głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości, biorąc pod uwagę, że zasady przeprowadzania głosowania muszą zapewniać równość i bezpośredniość głosowania.

W treści § 4 ust 3 lit. d i lit. e uchwały, postanowiono, że w ramach Budżetu Obywatelskiego mogą być zgłaszane zadania zgodne z obowiązującym lub opracowywanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku nie naruszające ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zadania, które nie są zlokalizowane na terenach planowanych do sprzedaży.

W ocenie organu nadzoru, ww. postanowienia wprowadzają niedopuszczalne ograniczenia przedmiotowe, czym naruszają przepis art.5 a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym - w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. W uchwale określającej zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami, nie można umieszczać przepisów, które odmiennie niż ustawa, kształtowałyby zakres przedmiotowy propozycji zadań lub ograniczały go. Ustawodawca wprost określił, co może być, w przypadku budżetu obywatelskiego, przedmiotem konsultacji i rada nie może ingerować w tę sferę.

Analogiczne zastrzeżenia dotyczą treści § 4 ust.4 uchwały (stanowiącego, że w ramach Budżetu Obywatelskiego nie mogą być zgłaszane zadania, które: a) zakładają wykonanie wyłącznie dokumentacji projektowej; b) zakładają wykonanie jednego z elementów (etapów) realizacji zadania, które w kolejnych latach będzie wymagało wykonania dalszych jego elementów; c) są sprzeczne z przyjętymi strategiami i planami rozwoju miasta; d) mają charakter komercyjny), a także – § 6 ust. 1 uchwały, wedle którego:

- nie będą przyjmowane propozycje zadań dotyczące terenów zamkniętych, terenów osób fizycznych i prawnych, terenów spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina Miasto nie posiada udziału, z tym zastrzeżeniem, że dopuszcza się możliwość zgłoszenia propozycji zadań do zrealizowania na terenach spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych w których Gmina Miasto Elbląg posiada udziały, przy czym mogą one dotyczyć tylko małych projektów
- nie będą przyjmowane propozycje zadań, których miejscem realizacji są tereny szkół, przedszkoli, placówek oświatowych, instytucji kultury Miasta Elbląg oraz jednostek mających siedzibę w Elblągu, ale nie podlegające Gminie Miasto Elbląg z tym zastrzeżeniem, że na terenach szkół, przedszkoli, placówek oświatowych, instytucji kultury Miasta Elbląg oraz jednostek mających siedzibę w Elblągu, ale nie podlegające Gminie Miasto Elbląg mogą być realizowane jedynie małe projekty.

Dookreślając zakres spraw jakie poddane być mogą konsultacjom w procedurze budżetu obywatelskiego, Rada naruszyła w sposób istotny art. 5a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż w ten sposób nieuprawniony zawężyła zakres projektów/zadań, które mogą być przedmiotem konsultacji. Wobec tego ww. przepisy załącznika do uchwały, muszą być wyeliminowane z obrotu prawnego.

W odniesieniu do treści § 5 ust. 3 – ust. 5 uchwały, wskazać należy, iż modyfikacja normy ust. 3 (pomimo, iż może modyfikować intencje uchwałodawcy), pozwala organowi nadzoru na stwierdzenie nieważności uchwały jedynie w części. Wedle tego postanowienia, po uwzględnieniu zmian wynikających z niniejszego rozstrzygnięcia, propozycja zadania do zrealizowania w ramach budżetu obywatelskiego winna zostać poparta przez 0,1% liczby mieszkańców terenu miasta w przypadku inicjatyw ogólnomiejskich oraz terenu okręgu w przypadku projektów okręgowych.

Niedopuszczalne jest (jak to uczyniła Rada w treści § 5 ust. 4 uchwały), delegowanie kompetencji do określenia wymaganej liczby podpisów mieszkańców popierających zadanie, na Prezydenta, który uczynić miałby to w drodze zarządzenia. Zgodnie z art. 5 a ust. 7 pkt 2) ustawy o samorządzie gminnym, określenie wymaganej liczby podpisów mieszkańców popierających projekt, należy do wyłącznej kompetencji rady gminy.

Ponad powyższe, w ocenie organu nadzoru, nieuprawnione i bezpodstawne jest wyłączenie wnioskodawcy z grupy mieszkańców, którzy udzielić mogą poparcia zgłaszanemu zadaniu – jak to ustalono w treści § 5 ust. 5 zdanie pierwsze uchwały.

Ostatecznie też, zakwestionować należało przepis § 7 ust. 1 uchwały, stanowiący, że w przypadku zaistnienia utrudnień związanych z :

- a) ustaleniem terenu okręgu wyborczego mieszkaniec może znaleźć szczegółowe informacje na stronie internetowej www.budzetobywatelski.elblag.eu lub uzyskać pomoc w Departamencie Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Elblągu, w tym telefonicznie pod nr telefonu 55/ 239 30 95 lub 55/ 239 30 98;
- b) ustaleniem miejsca realizacji zadania (lokalizacji terenu) mieszkaniec może skorzystać z portalu mapowego www.portalmapowy.elblag.eu lub uzyskać pomoc w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji w Referacie Geodezji i Katastru Urzędu Miejskiego w Elblągu, pok. 116, w tym telefonicznie pod nr telefonu 55/ 237 47 52 lub 55/ 239 31 15.

W ocenie organu nadzoru, powyższe regulacje należą do sfery wykonawczej. Organem, uprawnionym do działania w tym zakresie jest, zgodnie z art. 30 ust. 1 wyżej powołanej ustawy, wójt (burmistrz, prezydent miasta), do którego zadań należy wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa. Wprowadzenie powyższych przepisów, stanowi wkroczenie w kompetencje innego organu, a zatem naruszenie zasady, wynikającej z art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którą, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wprowadzenie przez ustawodawcę otwartego katalogu spraw do uregulowania, na podstawie art. 5a ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym, nie stanowi podstawy do dowolności prawotwórczej, powodującej wkroczenie w kompetencje innego organu.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki